

Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2021

Het college besluit:

1. De Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2021 vast te stellen (zaaknummer 273448 / documentnummer 273498).
2. De Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2020 (zaaknummer GEM - 2049030 / documentnummer 22751) in te trekken op het moment dat de Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2021 ingaan.
3. De raad te informeren over de opgedane ervaringen met betrekking tot het werken met saneringskredieten en vroegsignalering (zaaknummer 273448 / documentnummer 273504).

Begrippen

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. **Afloscapaciteit:** het geldbedrag dat Cliënt maandelijks kan aflossen. Dit geldbedrag is gebaseerd op een verrekening van de inkomsten van de Cliënt op basis van de Vrij Te Laten Bedrag (VTLB) calculator en de regels die gelden voor het gebruik hiervan volgens de normen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK).
 - b. **Consulent:** medewerker van de gemeente Culemborg die belast is met het uitvoeren van schuldhulpverlening.
 - c. **Kredietverstrekker:** Kredietbank Nederland.
 - d. **Inwoner:** ingezetene die op grond van de Basisregistratie Personen (BRP) bij de gemeente Culemborg is ingeschreven
 - e. **Opdracht:** signaal van Schuldhulpverlening aan Kredietverstrekker dat er een Saneringskrediet verstrekt mag worden aan Cliënt.
 - f. **Problematische Schulden:** schulden van een natuurlijk persoon waarbij redelijkerwijs is te voorzien dat deze persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van deze schulden of reeds is gestopt met betalen.
 - g. **Saneringskrediet:** een krediet dat verstrekt wordt in het kader van Schuldhulpverlening om Problematische Schulden van een Cliënt om te zetten in één schuld bij Kredietverstrekker, welke schuld in drie jaar tijd afbetaald kan worden door Cliënt.
 - h. **Schuldhulpverlening:** het ondersteunen van Cliënten bij het vinden van een adequate oplossing voor (Problematische) Schulden, alsmede de nazorg.

Voor de verder in deze beleidsregels gehanteerde begrippen gelden de definities zoals opgenomen in de Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Culemborg 2019.

Algemene toegang Schuldhulpverlening

2. Alle Inwoners van 18 jaar en ouder kunnen zich tot het College wenden voor Schuldhulpverlening.
3. Het College biedt aan Verzoeker Schuldhulpverlening indien het college Schuldhulpverlening noodzakelijk acht.
4. Het College kan Schuldhulpverlening bieden in de vorm van een Saneringskrediet als aan de voorwaarden gesteld in artikel 5 en 6 wordt voldaan, zulks ter beoordeling van het College en in het verlengde daarvan de Consulenten Schuldhulpverlening.
5. Indien een Saneringskrediet wordt verstrekt als vorm van Schuldhulpverlening gelden er, naast de voorwaarden gesteld in deze beleidsregels, de voorwaarden zoals opgenomen in de Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Culemborg 2019.

Voorwaarden Saneringskrediet

6. **Afloscapaciteit:** Een Saneringskrediet kan worden verstrekt als aannemelijk is dat de Afloscapaciteit voor de komende drie jaar stabiel blijft én gelijk is of lager dan 200% van de afloscapaciteit zoals vastgesteld in de NVVK-minimale aflostabel 1 januari 2020.
7. **Terugbetaling**
 - a. Een Saneringskrediet kan worden verstrekt als Schuldhulpverlening heeft vastgesteld dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de Cliënt het Saneringskrediet terugbetaalt. Gegronde redenen zijn in ieder geval als er sprake is van en/of:
 - i. Beschermingsbewind
 - ii. De aanwezigheid van vrijwillige of professionele hulp bij de financiële huishouding
 - iii. Steun vanuit het sociale netwerk bij de financiële huishouding

- b. Een Saneringskrediet kan worden geweigerd als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de Cliënt het Saneringskrediet niet (volledig) terugbetaalt. Gegronde reden zijn in ieder geval als er sprake is van en/of:
 - i. Als Cliënt een actieve verslaving heeft en/of
 - ii. Als Cliënt zich op dit moment of de afgelopen twee jaar schuldig heeft gemaakt aan crimineel gedrag of activiteiten en/of
 - iii. Als Cliënt een ernstige psychiatrische of mentale beperking heeft

Beoordeling en voortgang

8. Consulenten Schuldhulpverlening beoordelen, namens het College, of Cliënt aan de voorwaarden in artikel 6 en 7 voldoet.
9. Indien Consulent Schuldhulpverlening beoordeelt dat Cliënt aan de voorwaarden voldoet EN Cliënt gebruik wil maken van een Saneringskrediet, wordt er een Opdracht verstrekt aan de Kredietverstrekker tot het verstrekken van het Saneringskrediet.
10. Indien een Saneringskrediet verstrekt wordt voor een Cliënt, geeft het College een akte van borg af en stuurt Cliënt beschikking bijzondere bijstand hierover.
11. De Consulent Schuldhulpverlening kan Cliënt, tijdens de duur van het aflossen van het Saneringskrediet, namens het College verplichtingen op leggen die erop gericht zijn om duurzame gedragsverandering en vaardigheden ten aanzien van de financiële huishouding van Cliënt te realiseren of vast te houden. Dit om nieuwe schulden te voorkomen en Cliënt financieel zelfredzaam te houden.

Hoogte Saneringskrediet

12. Het Saneringskrediet bedraagt maximaal de maandelijkse Afloscapaciteit (tot een hoogte van 200% van de NVVK-minimale aflostabel 1 januari 2020) x 36 maanden.

De rente die betaald moet worden aan de Kredietverstrekker wordt verwerkt in het Saneringskrediet.

Duur Saneringskrediet

13. Het Saneringskrediet wordt in principe in 36 maanden terugbetaald door Cliënt. Indien gedurende de looptijd blijkt dat de Cliënt door omstandigheden (tijdelijk) minder of niet kan aflossen kan de termijn worden verlengd met maximaal 24 maanden. De totale looptijd komt daarmee op 5 jaar.

Hardheidsclausule

14. Als de Cliënt niet in aanmerking komt voor een Saneringskrediet op basis van de voorwaarden Afloscapaciteit (artikel 6), kan het College, gelet op de omstandigheden van Cliënt, in het individuele geval en met gegronde redenen beoordelen of Cliënt in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een Saneringskrediet.

Ingangsdatum en citeertitel

15. Deze beleidsregels treden in werking op 1 november 2021.
16. Deze beleidsregels worden aangehaald als "Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2021"

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Culemborg op 19 oktober 2021

Toelichting beleidsregels

Algemeen

Het College van Culemborg beoogt met deze beleidsregels het mogelijk te maken een Saneringskrediet te verstrekken als vorm van schuldhulpverlening.

Door het verstrekken van een Saneringskrediet blijft er slechts één schuld over voor een Cliënt, namelijk het verstrekte Saneringskrediet. Dit krediet wordt gebruikt om de overige schulden af te lossen. Vaak gaat het om een gedeeltelijke aflossing van deze schulden, gebaseerd op de Afloscapaciteit van Cliënt. Voor Cliënt is het daarmee duidelijk wat de omvang van nog af te betalen schuld is en hoeveel er maandelijks afgelost moet worden. Dat geeft een hoop rust en ruimte aan Cliënt. Tegelijkertijd kunnen schuldeisers hun boeken afsluiten in plaats van deze gedurende een aantal jaren open te houden en er administratie op te voeren. Voor schuldhulpverleners scheelt het ook een hoop administratie. Ondanks de voordelen blijft het verstrekken van een Saneringskrediet een van de mogelijke vormen van schuldhulpverlening; dit instrument is niet in alle situaties inzetbaar of wenselijk. Met deze beleidsregels beoogt het College aan te geven onder welke omstandigheden zij een Saneringskrediet als mogelijkheid ziet.

Toelichting Algemene toegang: artikel 2, 3, 4 en 5

Artikel 2 en 3 geven aan wie een verzoek kan indienen voor schuldhulpverlening bij het College en wanneer het College in algemene zin kan besluiten om schuldhulpverlening aan te bieden. Deze artikelen komen overeen met de artikelen 2 en artikel 3 lid 1 van de Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Culemborg 2019, in het vervolg aangeduid als SHV 2019.

Het verstrekken van een Saneringskrediet is een specifieke vorm van schuldhulpverlening.

De beleidsregels Saneringskrediet Culemborg 2021, in het vervolg afgekort als SK 2021, zijn in essentie een verscherping van artikel 3 lid 3 van SHV 2019.

Voorwaarden saneringskrediet: artikel 6 en 7

In artikel 6 wordt gesproken over Afloscapaciteit in de plaats van inkomen.

Afloscapaciteit sluit beter aan bij de realiteit van schulden aflossen. Een inkomen kan namelijk stijgen, maar door deze stijging kunnen bepaalde toeslagen dalen, waardoor de Afloscapaciteit hetzelfde blijft. En uiteindelijk gaat het erom wat Cliënt feitelijk maandelijks kan missen aan budget om af te lossen. Er moet een inschatting worden gemaakt of er de komende drie jaar een wijziging te verwachten is in de Afloscapaciteit, zowel of er een toename of een afname te verwachten valt. In het eerste geval kunnen bij een Saneringskrediet Schuldeisers tekort worden gedaan, in het tweede geval komt de Cliënt en de Gemeente als garantsteller in financiële problemen omdat er niet meer voldaan kan worden aan de aflossing.

Het is in ieder geval aannemelijk dat de inkomenssituatie en daarmee de Afloscapaciteit niet wijzigt in de situaties waar een Cliënt in een uitkeringssituatie is vrijgesteld van de sollicitatieverplichting. Dat geldt bijvoorbeeld voor cliënten met een Wajong, WIA of AOW-uitkering. Maar ook bij Cliënten met een Participatiewet uitkering kan dit aan de orde zijn als de kans op uitstroom klein is of de uitstroom plaatsvindt naar een baan met een minimuminkomen (daling toeslagen, extra kosten zoals reiskosten). Nadrukkelijk staat een Saneringskrediet ook open voor Cliënten met betaald werk, waarbij de kans op een hoger inkomen voor de komende drie jaar (zeer) klein zijn (bijvoorbeeld door leeftijd, opleidingsniveau, gezinssamenstelling, bepaalde beperkingen, etc.).

Om de financiële risico's voor Gemeente en Cliënt enerzijds te beperken (hoge kredieten die niet terugbetaald kunnen worden door dalende inkomsten), en anderzijds om toch zo veel mogelijk Inwoners te kunnen helpen, is gekozen voor 200% van de minimale aflossing volgens de NVVK-minimale aflostabel 1 januari 2020.

Daarmee verruimen we de financiële grens ten opzichte van de Beleidsregels Saneringskrediet gemeente Culemborg 2020 (150 % van de minimale aflossing volgens de NVVK-minimale aflostabel 1 januari 2020). De risico's blijven beperkt omdat het om relatief kleine bedragen gaat. Daarnaast kan de aflostermijn verlengd worden waardoor uiteindelijk toch een groot deel kan worden afgelost.

Voorbeeld maximale kredieten gebaseerd op NVVK tabel 1 januari 2020.

Situatie	200%	Totaal krediet (incl. rente)
Echtpaar beiden 21 - Pg*	€ 150	€ 5.400
Alleenstaande ouder 21 - Pg*	€ 106	€ 3.816
Alleenstaande 21 – Pg	€ 106	€ 3.816
Echtpaar 1 of beiden Pg	€ 160	€ 5.760
Alleenstaande ouder Pg*	€ 118	€ 4.248
Alleenstaande Pg*	€ 118	€ 4.248
Alleenstaande (ouder) in inrichting	€ 112	€ 4.032
Echtpaar in inrichting	€ 152	€ 5.472

Pg = pensioengerechtigde leeftijd

Artikel 7 gaat over de betrouwbaarheid van de Cliënt als het gaat om het terugbetalen van het Saneringskrediet. Nadat is vastgesteld dat de Cliënt feitelijk de komende drie jaar een bepaalde Afloscapaciteit heeft, moet worden vastgesteld of Cliënt de komende drie jaar ook blijft aflossen (gedrag). Dit artikel benoemt een aantal zaken die dan wel als ondersteunend (sub a), dan wel als risicovol (sub b) kunnen worden beschouwd.

Uiteindelijk is het een afweging per Cliënt tussen de al dan niet aanwezige ondersteunende en risicovolle kenmerken. Deze afweging wordt gemaakt met minstens het 4-ogen principe binnen de Schuldhulpverlening.

Beoordeling en voortgang: artikel 8, 9, 10 en 11

Het al dan niet verstrekken van een Saneringskrediet als vorm van schuldhulp is uiteindelijk een afweging per Cliënt tussen de al dan niet aanwezige ondersteunende en risicovolle kenmerken. Deze afweging

wordt, namens het College, gemaakt met minstens het 4-ogen principe (bij voorkeur door het hele team) door de Consulente Schuldhelpverlening.

De vorm van Saneringskrediet kan worden aangeboden aan een Cliënt. Zodra een Client hier akkoord mee is, kan een opdracht worden verstrekt aan Kredietverstrekker. Hoe dit precies gebeurt is vastgelegd in werkafspraken met Kredietverstrekker.

Indien een Saneringskrediet verstrekt wordt voor een Cliënt, geeft het College een akte van borg af en stuurt Cliënt beschikking bijzondere bijstand hierover. De borg kan worden verleend in de vorm van bijzondere bijstand, op grond van de Participatiewet. Bijzondere bijstand kan worden verstrekt als 'lening' wanneer de bijstand wordt verstrekt ter aflossing van een (gedeeltelijke) schuldenlast. Hiermee heeft het college de mogelijkheid het bedrag alsnog terug te vorderen bij de inwoner (artikel 48 lid 2 onder c), indien de gemeente als borgvertrekker verantwoordelijk wordt gehouden.

Voordat een Cliënt een Saneringskrediet kan krijgen is er vaak al veel gebeurt in het stabiliseren van de financiële situatie van Cliënt en het aanleren van 'nieuw financieel gedrag' en vaardigheden. Het is belangrijk dat na het verstrekken van het Saneringskrediet aandacht blijft voor het vasthouden van dit nieuwe gedrag/het inslijpen van dat wat geleerd is. Wat hiervoor nodig is kan per Cliënt verschillen. Gedacht kan worden aan regelmatige gesprekken met schuldhulpverleners en/of budgetcoach of het volgen van een passende training of cursus.

Artikel 12

De rente die berekend wordt over het Saneringskrediet wordt in mindering gebracht op de aflossing aan schuldeisers. Het voordeel voor schuldeisers is dat ze na het verstrekte Saneringskrediet hun administratie ten aanzien van de schuld meteen kunnen afsluiten en daar verder geen kosten meer aan hebben. Voor een schuldbemiddelingstraject kunnen overigens ook kosten in rekening worden gebracht, die ten laste komen van de Afloscapaciteit.

Artikel 13

Ondanks een zorgvuldige intake kunnen er gedurende drie jaar onvoorziene ontwikkelingen optreden waardoor het terugbetalen van het krediet al dan niet tijdelijk stopt of minder is.

Door de mogelijkheid van verlenging kan Cliënt in staat worden gesteld om toch zo veel als mogelijk het Saneringskrediet terug te betalen. Dit is in lijn met de werkwijze van de Kredietverstrekker.

Deze treedt in overleg met Schuldhelpverlening op het moment dat een dergelijke situatie zich voordoet.

Artikel 14

Het toepassen van de hardheidsclausule wordt gedaan op basis van het advies van de Consulente Schuldhelpverlening. Gegronde redenen hiervoor zijn de inschatting dat er dermate veel waarborgen zijn dat de aflossing door de Cliënt kan en zal worden gedaan, in combinatie met een situatie waarbij het in het belang van de Cliënt is om voor een Saneringskrediet te gaan. Daarnaast dient er geen sprake te zijn van een inschatting dat de Afloscapaciteit zeer significant zal gaan stijgen in de komende drie jaar.